

Протокол № 15
засідання науково-методичної ради
Національної музичної академії України ім. П.І. Чайковського
від 9 червня 2021 року

Присутні:

Голова ради: Бондарчук В.О., проректор з навчальної роботи, доктор мистецтвознавства, в.о. професора;

Члени ради: Тонкошкура О.С., секретар ради; Скорик А.Я.; Северинова М.Ю.; Осока О.В.; Олексієнко О.В.; Кушнір А.Я.; Бензюк О.О.; Жаркова В.Б.; Коханик І.М.; Андрущенко Т.В.; Сапіга О.В., Ринденко О.В.

Запрошені: Тимошенко М.О., О.С.Тонкошкура, Т.П.Іванніков, О.В.Путятицька, Заєць В.М., Литвиненко С.І., Матвійчук Л.Д., Федорова Л.В., Черказова Є.І., Сапіга О.В.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Про роботу кафедри оркестрового диригування та інструментознавства – доповідає декан факультету народних інструментів О.О.Бензюк.

2. Про внесення змін у навчальні плани освітніх ступенів «Бакалавр», «Магістр» - доповідає начальник навчально-методичного відділу О.В.Сапіга.

3. Про формування порядку проведення підсумкової атестації освітніх ступенів «Бакалавр», «Магістр» в частині публічного захисту кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену – доповідає проректор з навчальної роботи В.О.Бондарчук.

1. **Слухали 1:** Про роботу кафедри оркестрового диригування та інструментознавства

Доповідь: Бензюк О.О. – Сьогоднішнє наше засідання зумовлене тим, що до мене як до декана надійшли документи, а саме витяги з протоколів засідань кафедр факультету: кафедри баяна та акордеона (витяг №7 від 27.05.2021р.), кафедри бандури (витяг № 10 від 20.05.2021р.) та кафедри народних інструментів (витяг № 10 від 27.05.2021р.) з питань:

1. щодо реорганізації кафедри оркестрового диригування та інструментознавства з метою удосконалення навчального процесу та для більш якісної підготовки студентів кафедр факультету з отримання професійної кваліфікації «диригент»;

2. Про удосконалення (внесення змін) навчальних планів освітнього ступеня «бакалавр», в частині, яка відповідає за підготовку студентів для отримання професійної кваліфікації «Диригент».

Дозвольте я зачитаю вам ухвали рішень кафедр, які оформлені у формі витягів з протоколів засідань відповідних кафедр. За зразок візьму витяг з протоколу засідання кафедри бандури:

слухали: питання удосконалення навчального процесу – специфіки підготовки студентів кафедри для отримання кваліфікації «диригент».

Ухвалили:

рекомендувати на черговому засіданні Вченої ради НМАУ ім. П. І. Чайковського розглянути питання щодо реструктуризації кафедри оркестрового диригування та інструментознавства, з метою удосконалення навчального процесу, забезпечення комплексної підготовки фахівців у галузі бандурного мистецтва. А саме - закріпити за кафедрою бандури викладачів та концертмейстерів, які забезпечать викладання комплексу дисциплін для отримання професійної кваліфікації «Диригент».

з 1-го вересня 2021-2022 н. р. внести зміни до навчального плану щодо комплексу дисциплін для отримання професійної кваліфікації «Диригент». А саме – зменшити кількість годин навчальної дисципліни «диригування» до 1 год. на тиждень (для студентів 3-4 курсів).

Бондарчук В.О.: Отже, шановні колеги, ми почули які були винесені питання, тому хотів би почути вашу думку з цього приводу, вашу позицію, адже це дуже важливі питання що стосуються навчального процесу на факультеті. Тому ми і зібралися щоб вислухати вашу позицію і чітко визначитися як нам рухатися далі.

Заєць В.М. : кафедра баяна та акордеона обговорила ці питання, і я також особисто підтримую це рішення щодо реорганізації кафедри оркестрового диригування та інструментознавства. На мою думку це запізніле рішення, яке потрібно було прийняти ще раніше. Адже чим більше ми будемо контактувати на кафедрі тим більше це буде сприяти поліпшенню навчального процесу, навчально-творчого процесу, дисципліні, будемо знати як студенти займаються по диригуванню, проходять диригентську практику інші предмети з комплексу дисциплін диригування. Адже це надзвичайно важливі предмети - диригування, інструментовка, читка партитур, це ті предмети, які формують професійного музиканта, ансамбліста,

диригента. Наші випускники працюють у коледжах, училищах і для багатьох ці предмети стають ключовими. Я вважаю що це гарна ідея і цілком підтримую це рішення кафедри.

Бондарчук В.О.: дякую Віталій Миколайович. Отже Ви за те, щоб реорганізувати кафедру оркестрового диригування та інструментознавства та закріпити за випускаючими кафедрами викладачів з диригування та концертмейстерів, які забезпечують викладання комплексу дисциплін для отримання професійної кваліфікації «Диригент».

Заєць В.М.: Так звичайно. На кафедрі ми це обговорювали і всі одногolosно висловилися за таку позицію.

Бондарчук В.О.: Святослав Іванович, хотіли б почути Вашу думку з цих питань.

Литвиненко С.І.: я не підтримую цю ідею. Проти цього. Кафедра оркестрового диригування та інструментознавства 6 років працювала, а питання виникло до роботи тільки зараз. Але якщо завідувачі кафедр так вирішили, то так і буде. Але є питання, що буде із концертмейстерами, студентами, які навчаються на одній кафедрі, а викладачі будуть на іншій.

Федорова Л.В.: ці студенти закінчать навчання, як і студенти кафедр духових інструментів, у того викладача в якого вони навчаються, незалежно від того на якій він кафедрі буде. А потім розподіл студентів піде по кафедрам.

Я хочу сказати, що у нас така структура на кафедрі вже була. Ми перші від'їїдналися від кафедри народних інструментів і ми тоді від'їдналися із диригентами. Тоді було дуже комфортно працювати, і капела бандуристів була на нашій кафедрі, і ми визначали хто далі зі студентів проходить на диригування, контролювали цей весь процес підготовки диригентів. Тобто у нас є позитивний досвід, адже тоді була дуже добра та професійна структура у питаннях підготовки диригентів на кафедрі бандури. І потім мене здивувало, що стало саме так, а саме була утворена кафедра оркестрового диригування та інструментознавства, яка почала займатися підготовкою студентів з диригування.

І я хочу зазначити, що реорганізація кафедри оркестрового диригування та інструментознавства не є знищенням професійної підготовки диригентів. Для кафедри бандури це дуже добре, що весь процес підготовки диригентів буде проходити на одній кафедрі.

А що стосується питання 1 год. індивідуальних занять з диригування для студентів 3-4 курсів, замість 2 год., то це дасть змогу більшій кількості студентів пройти комплекс дисциплін з диригування. Я та кафедра бандури підтримуємо це рішення.

Матвійчук Л.Д.: хочу також підтримати це рішення, адже більша кількість студентів зможуть пройти комплекс дисциплін із диригування та отримати кваліфікацію диригента, яка необхідна для наших випускників. Адже вони всі працюють на таких роботах де потрібно не тільки фах вести, а і диригування, інструментовку, читку партитур тобто ті предмети які дають навантаження, щоб заробити і так невеликі заробітні плати. Тобто якщо думати за долю наших випускників, то це буде краще для них, а для викладачів можливо буде важче, адже збільшиться кількість студентів з якими потрібно буде займатися одну годину, хоча можливо потрібно буде передивитися навчальні плани. Студентам давати не 4 твори а 3, адже вони вже до нас приходять із досвідом із училищ. Варіанти є. Перший час можливо буде важко, адже люба перебудова не проходить гладко, але я думаю що пройде деякий час, поки не закінчать ті студенти які зараз будуть у перемішку між кафедрами, пройде рік другий і все владнається. Зате ми будемо знати що робиться з нашими студентами з фаху, по диригуванню, адже ці роки вони нібито чужі були. Вони навчалися на нашій кафедрі, а були чужі, чужими - це саме стосується занять з диригування. Ми не знали квоту хто проходить після першого курсу на диригування, скільки студентів проходить, тобто безліч питань. А так буде краще. Адже бачите, що експеримент із духовиками, коли їх об'єднали в одну кафедру оркестрового диригування та інструментознавства не пройшов і вони 2 роки тому відділилися.

Литвиненко С.І.: знаєте як буде ? Часто плутають гарний спеціаліст по фаху і гарний диригент. Диригент це зовсім інша специфіка. Якщо випускник тут нічого не навчився по диригуванню і буде викладати в училищах коледжах, то він так би мовити буде калічити дітей своїм навчанням. І ще одне. Як буде проходити організація оркестрів. Ясно оркестр баяністів, акордеоністів, капела, а оркестр народних інструментів ?

Черказова Є. І.: вся ця ідея щодо реорганізації кафедри практично накопилася за всі ці роки за результатом роботи диригентської кафедри і я чітко заявляю, що кожна кафедра виконавська несе повну відповідальність, абсолютно повну за професійну кваліфікацію та підготовку наших студентів в кінці, за те щоб вони навчалися і отримували відповідні кваліфікації, всі які можливо отримати. Справа в комплексному підході підготовки фахівців, за яких несе відповідальність випускаюча кафедра. Ніхто не хоче зробити так, щоб 100 відсотків закінчували із кваліфікацією диригента, ми всі розуміємо хто є хто, але справа в іншому. Наші кафедри не приймали жодної участі в автономній роботі кафедри диригування. Ми поняття не мали хто там чим займається. І студенти дійсно стали чужі. Не тому, що ми не можемо прийти і

подивитись на роботу кафедри диригування, а тому, що наші випускаючі кафедри ні на що не впливають. Тобто ми можемо поговорити, а кафедра диригування прийняла рішення, все, ти не диригент. Справа в тому що ми не випускаємо симфонічних диригентів, ті хто хоче отримати спеціальність симфонічного диригента нехай ідуть і вчаться на відповідній кафедрі, там у них інший напрямок інша кваліфікація. У них інші вимоги, репертуар з яким вони будуть стикатися у своїй роботі у подальшому. А що у нас відбувається із репертуаром? Ми не можемо робити із наших студентів симфонічних диригентів але низької якості, вони займаються з іншими інструментами, з іншими партитурами, абсолютно іншим складом колективів. І до цього їх готує та практика, яку вони проходять у наших колективах. Я хочу зазначити що це буде комплексний підхід підготовки фахівця. Ми на кафедрах викладаємо фах, ансамбль, концертмейстерський клас і багато іншого, теж саме буде також із диригуванням, тобто кафедра випускаюча буде брати участь у підготовці фахівця-диригента безпосередньо із залученням всіх наших викладачів, можливо це буде як секція диригування, яка існувала при кафедрі народних інструментів до розділення, у цьому нічого не було поганого. І дійсно ніхто не хоче щоб його студент не диригував, якщо студент сам цього не хоче. Але якщо у нього є задатки то їх потрібно розвивати. Студент вступає до Академії щоб отримати більше кваліфікацій, більше всього навчитись. Хтось хоче поміняти спеціальність - він іде. Але інші випускники дійсно прийдуть в музичне училище з голим дипломом концертного виконавця, який сьогодні нікому не потрібний, адже вони всі працюють на 99 відсотків у ансамблях і оркестрах, як солісти працюють дуже мало, одиниці. Тому ці всі кваліфікації дійсно потрібні. Навпаки, дійсно хто хоче навчатися по диригуванню, дати можливість зменшити ці години, тому що перший курс у них іде відбірний, після першого курсу якщо він залишається проходити курс диригування, то має пройти його до кінця, а не відмовлятися після другого, третього курсу, або кафедра диригування його знімає, адже студент вже отримує відповідні кредити, відповідні навчальні години. Студенти мають закінчити та отримати кваліфікацію диригента. Але тоді потрібно щоб були вимоги після першого курсу, не робити з цього конкурс, це є основний курс, базовий і після цього базового потрібно робити нормальне прослуховування і відбір за заявами студентів. Відбір тих хто кваліфіковано може бути диригентом. Відбір за заявами студентів, ми не можемо на них тиснути і казати щоб ішли на конкурс. Конкурс студенти пройшли коли вступали до Академії і більше ніяких конкурсів після першого курсу у них не має. Це їх вибір, чи вони хочуть отримувати цю кваліфікацію чи ні. І тоді вже

вирішує кафедра дивиться на студента, як він грає, як диригує і взагалі хто він такий. Кафедра прийме це рішення абсолютно нормально із всіма викладачами та диригентами. Але це має бути комплексний підхід і в кінці нормальна кваліфікація згідно талантів, які є в студента. Можливо на рівні бакалавра кваліфікацію диригента надавати більшій кількості студентів, а на рівні магістра можливо збільшити якісь вимоги для диригентів. Кафедра може впливати, може вирішувати професійно ці питання. Щодо роботи колективів, то це питання можна чітко врегулювати, налагодити, єдине що кожен керівник колективу повинен зробити, то це мати свій план роботи на рік. Я можу показати свій план роботи оркестру акордеоністів, так само знаю що і у Франца Й. С. є план роботи оркестру баяністів. А що робить оркестр народних інструментів, я чесно кажучи не знаю. Так не може бути. Ми не знаємо скільки годин працюють випускники, скільки годин працює диригент і т.д. Це має бути на початку року всім зрозуміло. В кінці року потрібно, щоб усі зібрався показали скільки у них випускників, і на наших трьох кафедрах вирішили хто із випускників буде працювати проходити практику з яким колективом скільки на 3 курсі скільки на 4 студентів. І тоді коли ми це все в'ясимо, тоді буде порядок. У нас в оркестрі акордеоністів всі проходили практику і домристи і гітаристи всі. Чомусь у нас вистачило часу. А у оркестру народних інструментів часу не вистачило навіть на шостий курс, який 6 років працював та диригував. Як таке могло бути. Це нонсенс. По баяністам акордеоністам я можу чітко сказати, що буде системна, послідовна та професійна підготовка фахівців диригентів, я думаю що так буде і в моїх колег. Із викладачами, які у нас є висококваліфікованими диригенти ми знайдемо спільну мову. Кожен буде займатися своєю справою на кінцевий результат. Це вже просто наболіло, і потрібно з цим закінчувати і спокійно працювати.

Федорова Л.В.: хочу сказати що у бандуристів на 6 курсі не має жодного диригента. Це нонсенс. Такого ніколи не було. У нас за всі роки немає державного іспиту. Всіх зняли з диригування. Хоча я знаю студентів які хотіли б займатися далі. Були такі хто після першого курсу написав заяви про відмову про диригування. Але були студенти які хотіли займатися далі.

Матвійчук Л.Д.: Є діти які на першому курсі не можуть розкритися, є сором'язливі діти, от вони не такі лідери як інші, їх потрібно підтримати направити. Діти дуже хочуть диригувати.

Литвиненко С.І.: те що не має на кафедрі бандури випускників по диригуванню на 6 курсі то хочу сказати що тоді не було кваліфікації «диригент» у дипломі. Тому вони і відмовлялися. І тільки коли прийшов ректором Тимошенко М. О. та проректором Бондарчук В. О. кваліфікацію «диригент» почали присвоювати. А до того

студенти написали заяви що не хочуть займатися диригуванням, тому і не має на 6 курсі бандуристів диригентів.

Федорова Л.В.: Святослав Іванович, я знаю що мій учень не писав заяву.

Литвиненко С.І.: і вже 2 роки як присвоюється кваліфікація диригент, і студенти хочуть проходити курс диригування.

Бензюк О.О.: хочу зазначити що коли Тимошенко М. О. був виконуючим обов'язки ректора, то він зустрічався із кожним колективом кафедр для того щоб окреслити коло проблем, які є на кафедрах та отримати пропозиції щодо подальшого розвитку Академії. Він був і на кафедрах нашого факультету, і на вашій кафедрі Святославе Івановичу. Тоді Ви підняли цю проблему щодо присвоєння кваліфікації диригента. І вже до кінця 2018 року, коли М.О.Тимошенко став ректором (у листопаді 2018р.) а проректором Бондарчук В.О. оперативно це питання було вирішене. Це були неодноразові зустрічі з підрозділами в Мінкультури, Міносвіти зустрічі із заступниками міністрів, але це важливе питання, ще раз підкреслюю оперативно було вирішено. Тому що ми розуміли, це перш за все потрібно для наших студентів, це дасть змогу розширити поле їхніх можливостей при працевлаштуванні.

Тимошенко М.О.: Отже шановні колеги ми вислухали думки кожного і дозвольте мені поставити ці питання на голосування.

1. Хто за те, щоб реорганізувати кафедру оркестрового диригування та інструментознавства та рекомендувати розглянути це питання на черговому засіданні Вченої ради Академії.

Ухвалили: рішення прийнято одногосно

Бондарчук В.О.:

2. Хто за те, щоб з 1-го вересня 2021-2022 н. р. внести зміни до навчального плану щодо комплексу дисциплін для отримання професійної кваліфікації «Диригент». А саме – зменшити кількість годин навчальної дисципліни «диригування» з 2 год. до 1 год. на тиждень для студентів 3-4 курсів.

Ухвалили: рішення прийнято одногосно

СЛУХАЛИ 2:

Бондарчук В.О.: Про внесення змін до навчальних планів освітніх ступенів «Бакалавр», «Магістр» у зв'язку з затвердженням

Стандарту вищої освіти першого бакалаврського рівня, галузі знань: 02 «Культура і мистецтво», за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» від 24.05.2019 року та Стандарту вищої освіти другого магістерського рівня, галузі знань 02 «Культура і мистецтво», за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» від 04.05.2020 року
Пропоную внести до навчальних планів наступні зміни.

Освітній ступінь «Бакалавр»

- змінити шифри навчальних дисциплін на відповідні ОК (основні компоненти) та ВК (вибіркові компоненти);
- до фундаментальної підготовки: перенести із вибірових дисциплін Історія світової культури;
- до загально-професійної підготовки внести Основи диригування та Основи науково-дослідної роботи;
- змінити назву курсу Культурологія на Теоретична та прикладна культурологія;
- цикл професійної і практичної підготовки: Виконавську та Педагогічну практику збільшити до 3 кредитів;
- цикл вибірових дисциплін: внести Українську мову як іноземну для іноземних студентів.

Освітній ступінь «Магістр»

Цикл гуманітарні та соціально-економічні дисципліни внести до навчального плану: Іноземну мову - 4 кредити на 2 курс. До циклу фундаментальної підготовки внести «Методологія наукових досліджень (індивідуально)» - 4 кредити на другий семестр 1 курсу.

«Музична режисура»

У зв'язку з затвердженням: Стандарту вищої освіти першого бакалаврського рівня, галузі знань: 02 «Культура і мистецтво», за спеціальністю 026 «Сценічне мистецтво» від 30.06.2021 року були внесені зміни до навчального плану **освітнього ступеню Бакалавр»:**

- шифри навчальних дисциплін на відповідні ОК (основні компоненти) та ВК (вибіркові компоненти);
- із вибірового циклу дисциплін до фундаментальної підготовки: перенести Історію світової культури;
- до циклу загально-професійної підготовки внести дисципліну Сучасні арт-технології в музичному театрі – 7 кредитів;
- до цикл вибірових дисциплін: внести Українську мову як іноземну для іноземних студентів.

Освітній ступінь «Магістр»

До циклу гуманітарні та соціально-економічні дисципліни внести до навчального плану: Іноземну мову - 4 кредити на 2 курс.

До циклу фундаментальної підготовки внести «Методологія наукових досліджень (індивідуально)» - 4 кредити на другий семестр 1 курсу.

«Музична культурологія»

Про внесення змін до навчального плану освітнього ступеню «Магістр», у зв'язку з затвердженням: Стандарту вищої освіти другого магістерського рівня, галузі знань: 03 «Гуманітарні науки», за спеціальністю 034 «Культурологія» від 16.06.2020 року.

- До циклу гуманітарні та соціально-економічні дисципліни внести Іноземну мову у кількості 4 кредитів.
- Із загально-професійних дисциплін вивести у вибіркові Тенденції розвитку сучасного оперного театру, та ввести навчальні курси: Інфраструктура музичного життя і Науковий дискурс в українській лінгвокультурології.
- До професійної і практичної підготовки внести дисципліну Практика організації та управління міжнародними культурно-мистецькими проектами.

До дисциплін вільного вибору студента додати такі дисципліни: Музика українського зарубіжжя, Сміховий світ музики, Теорія музичної пародії, Сучасні теорії фортепіанного виконавства, Сучасна українська драматургія,

Загальне фортепіано.

Ухвалили: внести до навчальних планів зміни, запропоновані деканами факультетів.

СЛУХАЛИ 3:

Бондарчук В.О.: Шановні колеги, на виконання стандартів вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти за всіма спеціальностями та спеціалізаціями, а саме відповідно порядку проведення підсумкової атестації освітніх ступенів «Бакалавр», «Магістр» в частині публічного захисту кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену для оцінювання обов'язкових результатів навчання, інтегральної, загальних та фахових компетенцій, **пропоную:** затвердити порядок публічного захисту кваліфікаційної роботи та вимоги атестаційних

екзаменів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти за всіма спеціальностями та спеціалізаціями.

Ухвалили: для оцінювання обов'язкових результатів навчання, інтегральної, загальних та фахових компетенцій, **пропоную:** затвердити порядок публічного захисту кваліфікаційної роботи та вимоги атестаційних екзаменів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти за всіма спеціальностями та спеціалізаціями.

Рішення прийнято одноголосно.

Бондарчук В.О.: Дякую. Звертаюся до начальника навчально-методичного відділу, О.В.Сапіги з розпорядженням зібрати вимоги зазначених видів атестації у деканів факультетів з вимогами щодо їх змісту та порядку проведення. Внести відповідні зміни у навчальні плани та освітні програми.

Проректор*
з навчальної роботи

В.О.БОНДАРЧУК